

L6 ANSIOMERKKITOIMKUNNAN TOIMINTAOHJESÄÄNTÖ

Hyväksytty piirihallituksen kokouksessa 13/2025

LOUNAIS-SUOMEN PARTIOPIIRI RY

SISÄLLYS

1.	Toimintaohjesääntö	3
2.	Piirin ansiomerkit ja niiden myöntämisperusteet	4
3.	Tunnustuspalkinnot	6
4.	Ansioimikkitoimikunta ja sen tehtävät	7
	4.1. Toimikunnan jäsenet ja kokoukset	7
	4.2. Ansioimikkiehdotusten käsittely	8
	4.3. Ansioimikkitoimikunnan muita tehtäviä	10

Ohjesääntö sisältää ansiomerkkitoimikunnan toimintaohjesäännön, piirin ansiomerkit, tunnustuspalkinnot ja niiden myöntämisperusteet sekä ansiomerkkitoimikunnan tehtäväkuvauksen. Ohjesääntöä päivitetään säännöllisesti ja sen vahvistaa piirihallitus.

1. TOIMINTAOHJESÄÄNTÖ

Piirihallituksen alaisuudessa toimivaan ansiomerkkitoimikuntaan kuuluvat piirinjohtaja tai varajohtaja sekä vähintään 4 muuta jäsentä. Jäsenten toimikausi on kaksi piirin toimintakautta ja jäseneksi voidaan valita enintään viideksi peräkkäiseksi toimikaudeksi. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Ansiomerkkitoimikunnan tehtävänä on:

- 1) Päättää piirin ansiomerkkien ja ansioplakettien myöntämisestä. Piirin pöytästandaarien (pöytälippujen) myöntämisestä päättää piirihallitus tai piirihallituksen työvaliokunta.
- 2) Päättää piirin tunnustuspalkintojen myöntämisestä.
- 3) Antaa piirin lausuntoja piirin jäsenille haettavista Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ansiomerkeistä yms. huomionosoituksista.
- 4) Antaa pyynnöstä, yhdessä piirihallituksen kanssa, piirin lausuntoja toisten piirien jäsenille ehdotetuista Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ansiomerkeistä yms. huomionosoituksista.
- 5) Seurata ansiomerkkitilannetta ja myöntää tai tehdä ehdotuksia piirin tehtävissä toimiville partiojohtajille sekä lippukuntien johtokolmikoinen myönnettävistä piirin ja Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ansiomerkeistä (ns. luottis- ja lippukuntaharavat).
- 6) Tehdä piirihallitukselle ehdotuksia valtiollisten ritarikuntien kunniamerkkien (tai vastaavien) ehdottamisesta ja antaa pyynnöstä, yhdessä piirihallituksen kanssa, piirin lausunnon piirin jäsenille haettavien ko. kunniamerkkien hakumenettelyyn.
- 7) Tehdä piirihallitukselle ehdotuksia ansiomerkkijärjestelmän kehittämisestä.
- 8) Kouluttaa lippukunta- ja muita partiotoimijoita hyvään ansiomerkkimenettelyyn ja kannustaa merkkien ehdottamiseen.

2. PIIRIN ANSIOMERKIT JA NIIDEN MYÖNTÄMISPERUSTEET

Ansiomitalit

Partiopiirin ansiomitaleihin kuuluu merkkikohtainen luovutuskirja, joka toimitetaan merkin ehdottajalle edelleen merkin saajalle luovutettavaksi.

Partiopiirin ansiomitaliin kuuluu nauhalaatta. Hopeisen ja kultaisen ansiomitalin nauhalaatassa on mitalin luokan mukainen päällikemerkki.

Pronssinen ansiomitali

Voidaan myöntää aktiivisesta ja ansiokkaasta toiminnasta lippukunnassa, piirissä ja/tai keskusjärjestössä. Edellyttää yleensä vähintään kolmen vuoden ansiokasta toimintaa partiojohtajatasoisissa tehtävissä mahdollisen edellisen ansiomerkin myöntämisen jälkeen.

Saajan on anomisvuonna täytettävä yleensä vähintään 23 vuotta. Tätä nuoremmille tulee ehdottaa ensisijaisesti ikään sidottuja ansiomerkkejä, kuten Mannerheim-solkia tai Pyhän Yrjön solkea.

Hopeinen ansiomitali

Voidaan myöntää pitkäaikaisesta ja erittäin ansiokkaasta toiminnasta lippukunnassa, piirissä ja/tai keskusjärjestössä. Edellyttää yleensä vähintään 9 vuotta partiojohtajatasoisia partiopestejä ja kolmea vuotta edellisen ansiomerkin myöntämisen jälkeen. Saajan toiminnan on oltava ansiokasta, mikä tarkoittaa pestin vähimmäisvaatimukset ylittävää, säännöllistä, laadukasta ja tavoitteellista partiotoimintaa.

Kultainen ansiomitali

Voidaan myöntää poikkeuksellisen ansiokkaasta ja pitkäaikaisesta toiminnasta lippukunnassa, piirissä ja/tai keskusjärjestössä. Kultainen ansiomitali numeroidaan ja sen luovuttaa piirinjohtaja.

Jos samalla käsittelykierröksellä myönnetään useampi kultainen ansiomitali, merkitään numerointi ehdotuksen jättöpäivämääräjärjestyksessä.

Ansioplaketit

Ansioplaketin laattaan kaiverretaan myöntämistiedot, jotka ovat plaketin numero, saajan nimi, ehdottajalippukunta, päivämäärä ja piirin nimi.

Hopeinen ansioplaketti

Voidaan myöntää yksityishenkilölle tai yhteisölle, joka on toiminut ansiokkaasti lippukunnan ja/tai piirin hyväksi. Yleensä tukea pitää kestää vähintään viiden vuoden ajan ja kohdistua koko lippukunnan (tai muun partioyhdistyksen) toimintaan.

Kultainen ansioplaketti

Voidaan myöntää yksityishenkilölle tai yhteisölle, joka on toiminut erittäin ansiokkaasti lippukunnan ja/tai piirin hyväksi. Yleensä tukea pitää kestää vähintään kymmenen vuoden ajan ja kohdistua koko lippukunnan (tai muun partioyhdistyksen) toimintaan.

Pöytästandaari (pöytälippu)

Voidaan myöntää:

- Yksityishenkilölle tai yhteisölle, joka on toiminut poikkeuksellisen ansiokkaasti ja pitkäaikaisesti piirin hyväksi.
- Partiojohtajalle, kun hän vetäytyy pois aktiivitoiminnasta toimittuaan poikkeuksellisen ansiokkaasti ja pitkäaikaisesti piirin hyväksi.
- Piirin lippukunnille niiden täyttyessä (vähintään) 50 vuotta.
- Muille partioyhteisöille kiitoksena pitkäaikaisesta ja hyvästä yhteistyöstä muille yhteisöille kiitoksena pitkäaikaisesta ja hyvästä yhteistyöstä piirin kanssa.

Partiopiirin pöytästandaariin kuuluu kaiverrettava laatta. Pöytästandaarin laattaaan kaiverretaan pöytästandaarin myöntämistiedot, jotka ovat saajan nimi, lippukunta, päivämäärä ja piirin nimi. Pöytästandaarin myöntämisestä päättää piirihallitus tai piirihallituksen työvaliokunta, ja päätös tuodaan tiedoksi ansiomerkkitoimikunnalle.

Luovutuskirjat

Partiopiirin ansiomitaleihin kuuluu merkkikohtainen luovutuskirja, joka toimitetaan merkin ehdottajalle edelleen merkin saajalle luovutettavaksi. Ansiomitali ja luovutuskirja voidaan luovuttaa eri tilaisuuksissa. Luovutuskirjat allekirjoittavat piirinjohtaja ja piirinvarajohtaja, näiden varahenkilöinä piirihallituksen tai ansiomerkkitoimikunnan jäsenet.

Ansiomerkkien myöntämisyjärjestys

Ansiomerkit myönnetään pääsääntöisesti alimmasta alkaen. Myöntämisyjärjestys on ensin piirin ja sitten keskusjärjestön samanarvoinen ansiomerkki. Yläikärajaan sidotut merkit (Mannerheim-soljet, Pyhän Yrjön solki) menevät aina ansiomitalien edelle.

3. TUNNUSTUSPALKINNOT

Tavoite

Lounais-Suomen Partiopiirin tunnustuspalkintojen tarkoituksena on partiolippukunnissa tehtävän vastuullisen ja laadukkaan kasvatustyön merkityksen ja määrän korostaminen sekä julkituominen. Tunnustuspalkinnoilla kiinnitetään huomiota nuorten partiojohtajien ja lippukunnanjohtajien sitoutuneeseen ja aktiiviseen toimintaan lasten ja nuorten hyväksi. Tunnustuspalkinnoista ja niillä palkituista partiojohtajista tiedottamalla on sekä partiopiirillä että lippukunnilla mahdollisuus kehittää ja monipuolistaa partion ulkoista kuvaa.

Tunnustuspalkinto: Aktiivinen nuori partiojohtaja

Aktiivinen nuori partiojohtaja –tunnustuspalkinto voidaan myöntää kerran vuodessa vähintään yhdelle (1) sellaiselle nuorelle partiojohtajalle, joka on erityisen aktiivisesti, innostuneesti, sitoutuneesti ja tuloksellisesti toteuttanut partiokasvatusta ja partiotoiminnan tavoitteita lippukunnassaan.

Aktiiviseksi nuoreksi partiojohtajaksi lippukunta voi ehdottaa hakuajankautena 23-29 -vuotiasta partiojohtajaa, jolla on voimassa oleva pj-valtakirja ja, joka on toiminut aikuispesteissä lippukunnassaan ehdotushetkenä vähintään kahden (2) vuoden ajan. Harkinnassa huomioidaan partiotoiminta lippukunnassa, lippukunnan hyväksi ja lippukunnan edustajana.

Tunnustuspalkinto käsittää kunniakirjan, kaiverretun nimilaatan, joka kiinnitetään kiertopalkintona olevaan Partiojohtajasauvaan, sekä 200 euron arvoisen stipendin käytettäväksi saajansa partiolaisuuden kehittämiseen.

Tunnustuspalkinto: Esimerkillinen lippukunnanjohtaja

Esimerkillinen lippukunnanjohtaja –tunnustuspalkinto voidaan myöntää kerran vuodessa vähintään yhdelle (1) sellaiselle lippukunnanjohtajalle, joka on esimerkillisesti ja partiomaisesti johtanut lippukunnan partiotoimintaa sekä kehittänyt lippukunnan toiminnan laatua ja toiminnan edellytyksiä.

Ehdotetun pj-valtakirjallisen lippukunnanjohtajan tulee olla toiminut lpkj-tehtävässään ehdottamishetken mennessä yhtäjaksoisesti vähintään kahden (2) vuoden ajan. Harkinnassa huomioidaan partiotoiminta lippukunnassa, lippukunnan hyväksi ja lippukunnan edustajana.

Tunnustuspalkinto käsittää kunniakirjan, kaiverretun nimilaatan, joka kiinnitetään kiertopalkintona olevaan Lpkj-tauluun sekä 200 euron arvoisen stipendin käytettäväksi saajansa partiolaisuuden kehittämiseen.

Ehdottaminen

Ehdotukset tehdään vuosittain tammikuun 15. päivään mennessä Kuksaan. Ehdottajana kummassakin tunnustuspalkinnossa voi olla partiojohtaja, lippukunta, lippukuntaryhmä tai alue.

Ehdotus laaditaan kirjallisesti yhtenä kappaleena samalle lomakkeelle kuin ansiomerkki-ehdotukset. Lomakkeen kohta ”15. Partio tehtävät” voidaan kirjoittaa erilliselle liitteelle käsittäen ehdokkaan koko partioaipeen (partio-cv) lippukuntatoiminnassa. Perustelut kriteerien täyttymisestä kirjoitetaan vapaamuotoisesti erilliselle liitteelle.

Tunnustuspalkinnot ovat riippumattomia kaikista ansiomerkkeistä.

Päätöksenteko

Ansiomerkkitoimikunta kokoaa ja käsittelee ehdotukset sekä päättää niiden nojalla tunnustuspalkinnonsaajat. Piirihallitus julkistaa ja luovuttaa tunnustuspalkinnot ensisijaisesti partiopiiriin kevätparaatin yhteydessä.

4. ANSIOMERKKITOIMIKUNTA JA SEN TEHTÄVÄT

4.1. TOIMIKUNNAN JÄSENET JA KOKOUKSET

Jäsenet

Toimikunta koostuu piirinjohdajasta tai varajohtajasta ja vähintään 4 muusta jäsenestä. Jäsenten toimikausi on kaksi piirin toimintakautta ja jäseneksi voidaan valita enintään viideksi peräkkäiseksi toimikaudeksi. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan sekä sopii keskinäisestä työnjaosta. Toimikunnan jäseniltä edellytetään kokemusta ja kiinnostusta ansiomerkkiasioista. Piirihallitus vahvistaa toimikunnan jäsenet.

Sihteeri

Ansiomerkkitoimikunnan sihteerinä toimii nimetty toimihenkilö. Sihteerillä ei ole äänioikeutta toimikunnan kokouksissa. Sihteeri vastaa päätösten kirjaamisesta ja merkitsemisestä ansiomerkkitietokantaan sekä laatii kokouksista muistiot.

Kokoukset

Toimikunta kokoontuu säännöllisesti vähintään 4 kertaa vuodessa. Kokousajankohdat määräytyvät ansiomerkkiehdotusten päivämäärien mukaan. Puheenjohtaja laatii yhdessä sihteerin kanssa asialistan kokousta varten. Ne toimitetaan toimikunnan jäsenille vähintään viikkoa ennen kokousta. Kokouksista laaditaan muistio, joka lähetetään toimikunnan jäsenille.

4.2. ANSIOMERKKIEHDOTUSTEN KÄSITTELY

Partioansiot

Partioansioiksi luetaan kaikki partion hyväksi tehty työ riippumatta partioorganisaatiosta tai tehtävästä. Myös partion ja partiolaisten edustaminen katsotaan partioansioiksi.

Ansiomerkkien ehdottaminen

L-SP:n ansiomerkkijärjestelmä ja -menettely on sovitettu yhteen Suomen Partiolaisten (SP) ansiomerkkijärjestelmän ja -menettelyn kanssa siten, että partiopiirin partiolaisten ja lippukuntien kannalta ne muodostavat käytännössä yhden kokonaisuuden.

Edeltäneiden partiopiirien ansiomerkit huomioidaan sellaisenaan. Esimerkiksi uuden partiopiirin ansiomerkeistä ei partiolaiselle myönnetä enää pronssista ansiomitalia, jos pronssinen ansiomitali tai -merkki on myönnetty jo vanhan piirin järjestelmästä vaan seuraavaksi ehdotetaan hopeista ansiomitalia.

Ensisijainen ehdotuksen tekijä on merkin saajan oma lippukunta. Myös toinen lippukunta, lippukunnat yhdessä, alueet, piirit, yksittäiset partiojohtajat tai muut partioyhteisöt voivat ehdottaa ansiomerkin myöntämistä.

SP:n ja piirin merkkien myöntämisväli on pääsääntöisesti vähintään 3-6 vuotta: pronssinen ja hopeinen ansiomitali edellyttävät vähintään kolmea vuotta ansiokasta toimintaa edellisen ansiomerkin jälkeen ja kultainen ansiomitali sekä ansioristit kuutta vuotta. Tähän eivät kuulu ikään tai tehtävään sidotut ansiomerkit, kuten Mannerheim-soljet, Collanin solki ja Pyhän Yrjön solki.

Partiopiirin omat ehdotukset (ns. haravat)

Säännöllisesti vuosittain selvitetään erikseen lippukuntien johtokolmikoiden ja piirin luottamushenkilöiden huomioimisen tarve: esimerkiksi ryhmien ja jaostojen puheenjohtajat, ohjaajat, valmentajat, projektien johtoryhmien jäsenet ja muut tekijät sekä ne piirin partiolaiset, jotka edustavat partiolaisia (lpk, piiri, SP, kv-organisaatiot, säätiöt).

Partiopiirin omat ehdotukset tekevät ja vahvistavat ansiomerkkitoimikunnan jäsenet. Ne ehdotukset, jotka menevät SP:n puheenjohtajiston ratkaistaviksi vahvistavat piirinjohtaja ja piirinvarajohtaja. Valtiollisten ritarikuntien kunniamerkkien ehdotukset allekirjoittavat piirin nimenkirjoittajat.

Kuksa ja ehdotuspäivämäärät

Kaikkia partiopiirin ansiomerkkejä ehdotetaan Kuksassa. Ansiomerkkien ehdotusten määräpäivät ovat vuosittain samat kuin SP:n ansiomerkkijärjestelmän yleiset määräpäivät ja ansiomerkkien kukin ehdotuspäivä ilmoitetaan partiopiirin medioissa.

Ehdotusten käsittelyprosessi

Ehdotukset käsitellään jokaisessa vaiheessa luottamuksellisesti:

- Kaikki ansiomerkkiehdotukset tallennetaan ja vahvistetaan määräpäiviin mennessä Kuksaan.
- Ansiomerkkisihteeri käy ehdotukset läpi heti määräpäivän jälkeen ja varmistaa, että ne on vahvistettu ja saajalla on jäsenmaksu maksettuna.
- Ansiomerkkitoimikunnan puheenjohtaja jakaa ehdotukset esikäsittelijöille (ansiomerkkitoimikunnan jäsenille) ja ansiomerkkisihteeri muodostaa Kuksassa Käsittelykierroksen.
- Esikäsittelijä tarkastaa ehdotukset, hankkii tarvittavat lisäselvitykset, vertailee ja arvioi ehdotukset.
- Esikäsittelijä laatii käsittelemistään ehdotuksista yhteenvedon, joka sisältää päätösesityksen, ja kirjaa esikäsittelyn Kuksan Käsittelykierrokselle.
- Yhteenvedot jaetaan toimikunnan jäsenille sovittuna ajankohtana ennen kokousta.
- Toimikunnan kokous käsittelee kaikki ansiomerkkiehdotukset ja tekee päätöksen myöntämisestä/lausunnosta kollektiivisesti.
- Tarvittaessa läsnä olevat toimikunnan jäsenet äänestävät päätöksestä, äänen mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.
- Ansiomerkkitoimikunnan päätöksistä pidetään kirjaa ja myönnetyt ansiomerkit kirjataan.
- Kuksaan merkitään piirin kanta ja mahdolliset kommentit, esikäsittelijä vastaa esittelemiensä ehdotusten merkinnöistä.
- Päätösten teknisestä jatkovalmistelusta (esim. laskutus, merkin ja luovutuskirjan lähettäminen) vastaa piirin osalta partiotoimisto ja SP:n merkkien osalta Partioasema.

Piirin lausunto, päätös ja allekirjoitukset/vahvistukset

Piirin antaessa lausuntonsa SP:n ansiomerkkeistä (puollan/en puolla) tulisi lausuntoa tarpeen tullen selventää kirjallisesti ja ei-puollettaessa tulee asia aina perustella kirjallisesti.

Ylimpien partiomerkkien sekä aina valtiollisten ritarikuntien kunniamerkkien kohdalla partiopiirin lausunnot kirjoitetaan erillisiksi asiakirjoiksi, jotka allekirjoittavat piirinjohtaja tai varajohtaja ansiomerkkitoimikuntaa kuultuaan.

Partiopiirin ansiomerkkitoimikunnan päätöksen merkitsee Kuksaan kyseisen ehdotuksen valmistelija. Jos ehdotuksen käsittelyyn liittyy piirihallituksen päätös, allekirjoittaa piirin kannan/päätöksen piirinjohtaja tai varajohtaja.

Jääviydet

Ansiomerkkitoimikunnan jäsen ja muu ansiomerkkiasioita käsittelevä on normaalia hyvää hallintotapaa noudattaen jäävi omassa ja sukulaisensa tai muun läheisensä asiassa, mutta ei oman lippukuntansa (tai vastaavan) asiassa. Kuitenkin oman lippukuntansa kohdalla tulisi esikäsittelijän luetuttua ehdotus myös toisella esikäsittelijällä.

Ansiomerkkien luovuttaminen

Ansiomerkkien luovutustilanteesta vastaa ansiomerkin ehdottaja. Luovutus kannustetaan tapahtuvan juhlallisesti saajalle merkityksellisen yleisön edessä. Piirin ja järjestön ansiomerkin ensisijainen luovuttaja on partiopiirin virallinen edustaja ehdottajan kanssa yhteisesti sovitulla tavalla. Piirin kultaisen ansiomitalin luovuttavat piirinjohtajat.

Luovutuksen yhteydessä pyritään saajalle pitämään henkilökohtainen puhe. Hopeisen ansioristin ja sitä korkeampien ansiomerkkien luovutuksen yhteydessä saajalle annetaan kehystetty luovutuskirja sekä kopio luovutuspuheesta.

Julkistukset

Myönnetyn ansiomerkin julkistamisesta vastaa ensisijaisesti ansiomerkin ehdottaja viimeistään luovutustilaisuudessa tai välittömästi sen jälkeen. Partioparaatin ja partioviikon yhteydessä luovutettavaksi myönnettyt ansiomerkit julkistetaan piirin medioissa merkinsajaan läsnäolosta riippumatta.

4.3. ANSIOMERKKITOIMIKUNNAN MUITA TEHTÄVIÄ

Ansiomerkkijärjestelmän kehittäminen

Toimikunnan tehtävänä on kehittää piirin ansiomerkkijärjestelmää sekä seurata ja osallistua aktiivisesti SP:n ja mahdollisten muiden partiotahojen ansiomerkkijärjestelmien kehittämiseen.

Piirin ansiomerkkitoiminnan edustaminen

Toimikunta edustaa piiriä SP:n ansiomerkkiryhmän laajennetussa kokoonpanossa sekä mahdollisesti muissa yhteyksissä.

Koulutus

Ansiomerkkitoimikunta järjestää ansiomerkkikoulutusta lippukunta- ja piiritomijoille. Toimikunnan jäsenten tulee osallistua SP:n ansiomerkkiryhmän neuvonta- ja koulutustilaisuuksiin.

Ansiomerkkitoimikunnan tuottama viestintämateriaali

Ansiomerkkitoimikunta vastaa siitä, että ajantasainen ansiomerkkiohjeistus löytyy piirin verkkosivuilta.

Ansiomerkkietokanta

Piiri ylläpitää tietokantaa kaikista partiopiirin partiolaisille myönnettyistä partiopiirien ja partiojärjestöjen ansiomerkeistä. Tietokannan ylläpidosta vastaa partiotoimisto. Tietokanta sisältää myös Satakunnan Partiolaiset ry:n ja Varsinais-Suomen Partiopiiri ry:n ansiomerkkirekisterit.

Piiri arkistoi kaikki ansiomerkkipäätöksensä pysyvästi ja ehdotukset liitteineen vähintään 10 vuoden ajan. Partiopiiri arkistoi kaikki käsittelemiensä muiden partiotahojen ansiomerkkien ehdotukset vähintään viiden vuoden ajan.